

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õiguskomisjon

2013/2119(INI)

5.12.2013

RAPORTI PROJEKT

ELi õiguse kohaldamise järelevalvet käsitlev 29. aastaaruanne (2011)
(2013/2119(INI))

Õiguskomisjon

Raportöör: Eva Lichtenberger

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....3
SELETUSKIRI7

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi õiguse kohaldamise järelevalvet käsitleva 29. aastaaruande (2011) kohta (2013/2119(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 29. aastaaruannet ELi õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2011) (COM(2012)0714),
 - võttes arvesse komisjoni aruannet „Katseprojekti „EU Pilot” hindamise aruanne” (COM(2010)0070),
 - võttes arvesse komisjoni aruannet „Katseprojekti „EU Pilot” teine hindamisaruanne” (COM(2011)0930),
 - võttes arvesse komisjoni 5. septembri 2007. aasta teatist „Tulemuslik Euroopa – ühenduse õiguse kohaldamine” (COM(2007)0502),
 - võttes arvesse komisjoni 20. märtsi 2002. aasta teatist suhtlemisest ühenduse õiguse rikkumise kohta kaebuse esitajaga (COM(2002)0141),
 - võttes arvesse komisjoni 2. aprilli 2012. aasta teatist „Liidu õiguse kohaldamise kohta kaebuse esitanuga suhtlemise ajakohastamine” (COM(2012)0154),
 - võttes arvesse oma 14. septembri 2011. aasta resolutsiooni 27. aastaaruande kohta Euroopa Liidu õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2009)¹,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi õigusteenistuse 26. novembri 2013. aasta juriidilist arvamust dokumendi „Rikkumise eelmenetlust puudutava teabe kättesaadavus seoses katseprojektiga „EU Pilot” ja ELi õiguse kohaldamise järelevalve aastaaruandega” kohta,
 - võttes arvesse 29. aastaaruandele ELi õiguse kohaldamise järelevalve kohta lisatud komisjoni talituste töödokumente (SWD(2012)0399 ja SWD(2012)0400),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja põhiseaduskomisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamusi (A7-0000/2013),
- A. arvestades, et Lissaboni lepinguga võeti kasutusele hulk uusi õiguslikke aluseid, mille eesmärk on lihtsustada ELi õiguse rakendamist, kohaldamist ja jõustamist;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41 määratletakse õigust heale haldusele kui iga inimese õigust sellele, et institutsioonid käsitleksid tema asju õiglaselt, erapooletult ja mõistliku aja jooksul;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 298 kohaselt abistab liidu

¹ ELT C 051 E, 22.2.2013, lk 66.

institutsioone, organeid ja asutusi nende ülesannete täitmisel avatud, tõhus ja sõltumatu Euroopa haldussüsteem;

- D. arvestades, et Euroopa Parlamendi õigusteenistuse arvates puudub projektil „EU Pilot” õiguslik staatus ning Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete raamlepingu kohaselt peab komisjon tegema parlamendile kättesaadavaks kogu koondteabe kõigi rikkumismenetluste kohta alates ametlikust teatamiskirjast, sealhulgas ka juhtumipõhiselt, ning võib keelata juurdepääsu vaid projektiga „EU Pilot” seotud isikuandmetele;
1. kordab oma seisukohta, et ELi lepingu artikli 17 kohaselt loetakse komisjoni peamiseks ülesandeks aluslepingute järelevalvet; sellega seoses märgib, et komisjoni õigus ja kohustus kontrollida ELi õiguse kohaldamist ning muu hulgas algatada rikkumismenetlus liikmesriigi vastu, kes on oma aluslepingutest tulenevad kohustused täitmata jätnud¹, on liidu õiguskorra nurgakivi ning sellisena kooskõlas õigusriigi põhimõtetele tugineva liidu kontseptsiooniga;
 2. märgib, et aastaaruande² kohaselt on komisjon viimastel aastatel alustanud vähem uusi rikkumismenetlusi – 2009. aastal avas ta 2900, 2010. aastal 2100 ja 2011. aastal 1775 sellist menetlust; märgib ka, et aastaaruandest nähtub ülevõtmisega hilinemise juhtude kasv viimaste aastate jooksul (2009. aastal 531, 2010. aastal 855 ja 2011. aastal 1185 juhtumit). Kõige rohkem rikkumisi on avastatud keskkonna (17 %), siseturu (15 %), transpordi (15 %) ja maksunduse valdkonnas (12 %);
 3. leiab siiski, et esitatud statistika ei kajasta täpselt tegelikke puudujääke ELi õiguse järgimisel, vaid üksnes kõige raskemaid rikkumisi või kõige häälekamate isikute või organisatsioonide kaebusi; märgib, et hetkel ei ole komisjonil ei tegevuspoliitikat ega vahendeid kõigi rikkumisjuhtude avastamiseks ja jõustamisele pööramiseks³;
 4. kutsub komisjoni üles muutma ELi õiguse järgimine tõeliseks poliitiliseks prioriteediks ja püüdlema selle poole tihedas koostöös parlamendiga, kelle kohustus on a) nõuda komisjonilt poliitilist vastutust ning b) kaasseadusandjana ja oma seadusandliku tegevuse pidevaks parandamiseks tagada enda täielik teavitamine;
 5. märgib, et rikkumismenetlusel on kaks etappi: haldus- (uurimis-)etapp ja õigusmõistmisetapp Euroopa Kohtus; märgib, et komisjoni tunnistuse kohaselt annavad kodanikud, ettevõtjad ja sidusrühmade organisatsioonid märkimisväärse panuse sellega, et annavad teada liikmesriikide asutuste puudujääkidest ELi õiguse ülevõtmisel ja/või kohaldamisel; märgib ka, et rikkumiste avastamise järel käsitletakse neid komisjoni ja asjaomase liikmesriigi vahelistel kahepoolsetel aruteludel, et neid võimalikult ulatuslikult parandada, kasutades selleks katseprojekti „EU Pilot” platvormi⁴;
 6. märgib sellega seoses, et katseprojekt „EU Pilot” on määratluse kohaselt platvorm

¹ ELi toimimise lepingu artiklites 258 ja 260 sätestatakse komisjoni volitused algatada liikmesriikide suhtes rikkumismenetlusi. Täpsemalt öeldakse artiklis 258, et kui komisjon leiab, et liikmesriik ei ole täitnud aluslepingutest tulenevat kohustust, peab ta selle kohta esitama oma põhjendatud arvamuse.

² Komisjoni 29. aastaaruanne ELi õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2011) (COM(2012)0714), lk 2–3.

³ Euroopa Parlamendi poliitikaosakonna C tellitud uuring „ELi õiguse kohaldamise ja rakendamise tagamise vahendid ja nende tulemuslikkuse hindamine”, Brüssel 2013, lk 11.

⁴ Komisjoni aruanne (COM(2012)0714), lk 5.

komisjoni ja liikmesriikide vahelisteks kahepoolseteks aruteludeks¹, sellel puudub õiguslik staatus ja see on vaid eelrikkumismenetluse käigus komisjoni haldusautonoomia raames kasutatav abivahend²;

7. peab kahetsusväärseks katseprojekti „EU Pilot” õigusliku staatuse ja õiguspärasuse puudumist ning leiab, et õiguspärasust aitab tagada vaid see, kui võimaldada läbipaistvust ning kaebuse esitajate ja Euroopa Parlamendi osalemist katseprojekti „EU Pilot” ning õiguslikkuse saab tagada kõiki rikkumis- ja eelrikkumismenetluse eeskirju sisaldava õiguslikult siduva akti vastuvõtmisega³; on seisukohal, et niisugune õiguslikult siduv akt peaks tooma selguse vastavalt üksikute kaebuse esitajate ja komisjoni juriidilistesse õigustesse ja kohustustesse ning selle eesmärk peaks olema võimaldada kaebuse esitajatel võimalikult suurel määral osaleda katseprojekti „EU Pilot”, tagades vähemalt nende teavitamise menetluse eri etappidest;
8. sellega seoses taunib asjaolu, et ei ole reageeritud parlamendi varasematele resolutsioonidele, eelkõige tema nõudmisele kehtestada ELi toimimise lepingu artikli 298 alusel vastu võetud määrusega siduvad eeskirjad, millega määratletakse rikkumis- ja eelrikkumismenetluse eri aspektid, sealhulgas teatised, siduvad tähtajad, õigus ärakuulamisele, põhjuste märkimise kohustus ning iga isiku õigus oma toimikuga tutvuda, et tugevdada kodanike õigusi ja tagada läbipaistvus;
9. palub seetõttu uuesti komisjonil teha ettepanek kehtestada määruse kujul siduvad eeskirjad ELi toimimise lepingu artikli 298 kui uue õigusliku aluse põhjal, et täielikult tagada kodanike õigus heale haldusele, mis on sätestatud põhiõiguste harta artiklis 41;
10. tuletab meelde, et tema suhteid parlamendiga käsitlevas muudetud raamkokkuleppes kohustub komisjon tegema parlamendile kättesaadavaks koondteabe kõigi rikkumismenetluste kohta alates ametlikust teavitamiskirjast, sealhulgas taotluse korral rikkumismenetluste sisu kohta, ning eeldab, et seda klauslit hakatakse tegelikkuses heauskselt kohaldama;
11. kordab seepärast, et parlamendil on õigus saada üksikasjalikku teavet konkreetsete ülevõtmise seisukohalt probleemsete aktide või õigusnormide, samuti konkreetsete aktide või õigusnormide osas esitatud kaebuste arvu kohta⁴, ning et ehkki komisjon võib keelduda andmast Euroopa Parlamendile juurdepääsu katseprojekti „EU Pilot” andmebaasi isikuandmetele, on parlamendil õigus taotleda anonüümsel kujul esitatavat teavet, et olla täiel määral kursis kõigi liidu õiguse kohaldamise ja rakendamise asjakohaste aspektidega⁵;
12. on seisukohal, et küsimus katseprojektist „EU Pilot” ning üldisemalt ELi õiguse

¹ Vt eelmise punkti joonealust viidet.

² Euroopa Parlamendi õigusteenistuse 26. novembri 2013. aasta juriidiline arvamus „Rikkumise eelmenetlusi puudutava teabe kättesaadavus seoses katseprojektiga „EU Pilot” ja ELi õiguse kohaldamise järelevalve aastaaruandega”.

³ „ELi õiguse kohaldamise ja rakendamise tagamise vahendid ja nende tulemuslikkuse hindamine”, lk 13.

⁴ „Rikkumise eelmenetlusi puudutava teabe kättesaadavus seoses katseprojektiga „EU Pilot” ja ELi õiguse kohaldamise järelevalve aastaaruandega”, lk 4.

⁵ „Rikkumise eelmenetlusi puudutava teabe kättesaadavus seoses katseprojektiga „EU Pilot” ja ELi õiguse kohaldamise järelevalve aastaaruandega”, lk 4.

rikkumistest ja parlamendi juurdepääsust rikkumis- ja eelrikkumismenetlustega seotud asjakohasele teabele on tulevase institutsioonidevahelise kokkuleppe läbirääkimiste kava tähtis osa;

13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Kohtule, Euroopa ombudsmanile ja liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

Käesolev raport kajastab raportööri seisukohti seoses mitme hiljutise ELi õiguse kohaldamist käsitleva komisjoni teatisega, eelkõige 29. aastaaruandega ELi õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2011).

Raportis viidatakse eelkõige poliitikaosakond C tellitud uuringule „ELi õiguse kohaldamise ja rakendamise tagamise vahendid ja nende tulemuslikkuse hindamine”. Uuringu eesmärk on hinnata ELi õiguse rakendamise põhiaspekte ja mõningate selliste abivahendite tulemuslikkust, mis töötati välja selleks, et järjekindlamalt ja süstemaatilisemalt käsitleda nõuete mittetäitmise probleemi kõigi ELi poliitikavaldkondade lõikes.

Toetutud on ka Euroopa Parlamendi õigusteenistuse arvamusele ja analüüsile pealkirjaga „Rikkumise eelmenetlusi puudutava teabe kättesaadavus seoses katseprojektiga „EU Pilot” ja ELi õiguse kohaldamise järelevalve aastaaruandega”.